

גְּדוּל, כְּנֶגֶד הַבְּהוּ. לַפְּנִים מִמֶּנּוּ -
וְאֵשׁ מִתְּלַקְחַת, כְּנֶגֶד הַחֹשֶׁךְ.
לַפְּנִים מִמֶּנּוּ - וְנִגְהָ לֹו סָבִיב, כְּנֶגֶד
שֶׁל רוּחַ אֱלֹהִים.

וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחֹשֶׁמֶל - לַפְּנִים
מִהַפֵּל, שְׁכָנְגוּדוּ מִרְחַפֶּת עַל פְּנֵי
הַמַּיִם. זֶו רוּחַ הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה
שֶׁמִּרְחַפֶּת עַל הַכֵּל. וַיַּעֲקֹב הַשְּׁלֵם
הוּא וַדְּאִי מִחַ הָאָגוּז, וְהַקְדוּשׁ
כְּרוּף הוּא יִמְצְאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר
וַדְּאִי. אַחַר כֵּן עָשָׂה הַקְדוּשׁ כְּרוּף
הוּא אֵת כָּל אוֹתוֹן הַקְּלָפוֹת שֶׁלָּהֶם,
שְׁכֵלִם יִהְיוּ מִשְׁעַבְדִּים לֹו.

אֲרָאֵנוּ וְלֹא עֵתָה אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא
קְרוּב דְרָף כּוֹכֵב מִיַּעֲקֹב וְקָם שִׁבְט
מִיִּשְׂרָאֵל וְגו' (במדבר כד). אֲרָאֵנוּ -
אֵת הַגְּאֻלָּה הַזֹּו, שֶׁהִיא רְבִיעִית.
וְלֹא עֵתָה - אֵלֹא לְסוּף הַיָּמִים.
שֶׁשָּׂה יָמִים הָיוּ בַּעוֹלָם. בְּיוֹם
הַרְבִּיעִי רְאִינוּ, שֶׁהָאוֹרוֹת שֶׁהָיוּ
בוֹ, מִסְתַּלְקִים וְדוֹעֵכִים. הַשֶּׁמֶשׁ
וְהַלְבָנָה וְהַכּוֹכָבִים וְהַמַּזְלוֹת
נִגְנְזוּ בוֹ. אֵלֹו הַתְּהוּוּ בְּמַעֲשֵׂה
כְּרִיאִית, וְבוֹ הַסְתַּלְקוּ בְּיוֹם שֶׁל
הָאֵלֶף הַרְבִּיעִי.

בְּכַה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: אוֹי
שֶׁהַגְּלוּת נִמְשַׁכֶּת, וּמִי יִכּוֹל לְסַבֵּל
אוֹתָהּ. אָמַר לוֹ: אוֹי רַבִּי, אוֹי רַבִּי,
אֵלֹו הַיִּית יוֹדֵעַ כַּמָּה בְּהֵלָה
וּבְלָבוּל עָשָׂה הַקְדוּשׁ כְּרוּף הוּא
בְּכָל הַרְקִיעִים בְּשַׁעַת שְׁגוֹר וּמְסַר
אוֹתָם לְיִשְׂרָאֵל בְּיַד אוֹתָהּ
הַשֶּׁפְחָה, וְלֵהֲשַׁתְּעַבְדַּת פַּחַת הַיָּד
שֶׁל אָדוּם.

בְּשַׁעַת שֶׁהָיוּ כּוֹתְבִים פְּסָקִים
בְּרַקִיעַ, טָרַם נִחְתְּמוּ בְּחוֹתְמַת
בְּחוֹתֵם הַמֶּלֶךְ, קָרָא הַקְדוּשׁ כְּרוּף
הוּא לְכָל צְבָאוֹת הַשָּׁמַיִם, וְקָרָא
לְגַבְרִיאֵל, שֶׁקֶסֶת הַסּוּפֵר בְּמִתְנִיּוֹ,
וְאָמַר לוֹ: עַכְב אֵת הַפְּסָקִים
שֶׁטַרַם נִחְתְּמוּ, וְאִבְּפָה עַל בְּנֵי,
וְאִעֲשֶׂה לָהֶם מְסַפֵּד וְאִבְּל.
בְּשַׁבּוּעָה עַלִיכֶם, כָּל צְבָאוֹת
הַשָּׁמַיִם, שְׁתַּעֲזְבוּ אוֹתִי וְלֹא

מִנִּיה עֵנָן גְּדוּל, לְקַבְּלִיהָ דְּבַהוּ. לְגוּ מִנִּיה וְאֵשׁ
מִתְּלַקְחַת, לְקַבְּלִיהָ דְּחֹשֶׁךְ. לְגוּ מִנִּיה וְנִגְהָ לֹו
סָבִיב, לְקַבְּלִיהָ דְּרוּחַ אֱלֹהִים.

וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחֹשֶׁמֶל, לְגוּ מִפְּלֵא. דְּלְקַבְּלִיהָ,
מִרְחַפֶּת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. דָּא רוּחַ
דְּאִימָא עֵילָאָה, דְּקָא מִרְחַפָּא עַל פְּלֵא. וַיַּעֲקֹב
שְׁלִימָא, אִיהוּ וַדְּאִי מוֹחָא דְּאָגוּזָא. וְהַקְדוּשׁ
כְּרוּף הוּא יִמְצְאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וַדְּאִי. לְבַתֵּר
עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְכָל אֵינוּן קְלִיפִין
דְּלַהוּן, דִּיהוּן פְּלַהוּן מִשְׁתַּעֲבְדִין לִיהָ.

אֲרָאֵנוּ וְלֹא עֵתָה אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא קְרוּב דְרָף כּוֹכֵב
מִיַּעֲקֹב וְקָם שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל וְגו'.
אֲרָאֵנוּ, לְמַלְהָ דְּפּוֹרְקָנָא דָּא, דְּאִיהוּ רְבִיעִיָּאָה.
וְלֹא עֵתָה, אֵלֹא לְסוּף יוֹמִיָּאָה.

שִׁית יוֹמִין הָיוּ בְּעֵלְמָא, בְּיוֹמָא רְבִיעִיָּאָה
חֲמִינָא, דְּנַהוּרִין דְּהוּוּ בֵּיה, מִסְתַּלְקִי
וּמִתְדַעְכִּי. שְׁמִשָּׂא וְסִיְהָרָא וְכוֹכְבֵיָּא וּמַזְלוֹי
אֲתַגְנִיזוּ בֵּיה. הַנִּי אֲתַהוּוּ בַּעוֹבְדָא דְּכְרִיאִית,
וּבֵּיה אֲסַתְּלָקוּ בְּיוֹמָא דְּאֵלֶף רְבִיעִיָּאָה.

בְּכַה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וְוִי דְּגְלוּתָא אֲתַמְשֶׁף,
וּמֵאֵן יִכִּיל לְמַסְבֵּל לִיהָ. (דף סו ע"א) אָמַר
לִיהָ, אוֹי רַבִּי אוֹי רַבִּי, אֵלֹו הָוִית יוֹדֵעַ כַּמָּה
עֲרִטוּרָא וּבְלָבוּלָא, עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא
בְּכָלְהוּ רְקִיעִין, בְּשַׁעַתָּא דְּגַזוּר וּמְסַר לוֹן
לְיִשְׂרָאֵל בְּיַד דְּהֵהִיא שֶׁפְחָה, וְלֵהֲשַׁתְּעַבְדָּא
תַּחוֹת יוֹדָא דְּאָדוּם.

בְּשַׁעַתָּא דְּהוּוּ כְּתָבִי פִתְקִין בְּרַקִיעַא, עַד דְּלֵא
אֲחִתִּימוּ, בְּגוּשְׁפִנְקָא דְּחוֹתְמָא
דְּמִלְפָּא, קָרָא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְכָל חִילֵי
שְׁמִיָּא, וְקָרָא לְגַבְרִיאֵל דְּקֶסֶת הַסּוּפֵר בְּחִרְצוּי,
וְאָמַר לִיהָ, אוֹי עַכְב פִּתְקִין עַד דְּלֵא אֲחִתִּימוּ,
וְאִבְּפָה עַל בְּנֵי, וְאִעֲבִיד לְהוּן מְסַפֵּדָא וְאִבְּלָא.
בְּאוּמָאָה עַלִיכֶוּ, כָּל חִילָא דְּשְׁמִיָּא, דְּתַשְׁבְּקוּן

תתחזקו לנחמני, כמו שנאמר
(ישעיה כב) על כן אמרתי שְׁעו מני
אמרר בככי אל תאיצו לנחמני
על שד בת עמי.

בעט בעיטות ברקיע של ערכות,
ועשה בו בקיעים וחלונות
פתוחים. פתח ואמר: בני, בני
אהובי מעי, גדלתי אתכם
ולקחתי אתכם כמו אב שנוטל
את בנו, למדתי אתכם את יראתי,
השלטתי אתכם על כל אמות
העולם. חטאתם לפני בכמה
חטאים, עברתי עליכם, משום
שפנים נכבדים אהובים הייתם
לפני.

בני בני, אקרא לארבעת צדדי
העולם, ואשביע אותם עליכם.
מזרח מזרח, בשבועה עליך, אם
בני יתפזרו בינה, שתסתכל בתאר
ובדיוקן שלהם איך השתנו
והשחרו בענויים שעושים להם
בתוכך, ותבכה ותספד עליהם
ותשמר אותם.

בני בני, פשהייתם בביתי, בחיק
אמכם, בעדוניהם ובענוניהם, לא
השגחתם עלי. בני בני, מה
אעשה לכם, גזרה גזרתי
בשבועה, אלא אני ואתם נגלה.
משה, הרועה הנאמן, איך לא
תשגיח על בני, הצאן הקדוש
שמסרתי בידך? מזרח מזרח,
התעורר אל משה, ותכפו ותספדו
על בני. אבל ומספד השמיעו
פאחד, עד שאני אשמע ואדאב
עמכם.

בני בני, אהובי נפשי, איך תלכו
בשלשלאות חזקות, ידיכם
מהדקים לאחור. בנים שגדלו
בעדוניהם, בנים שהיו יקרים מפז
וספירים. בני בני, חסידים
קדושים, איך תפלו בידי נכרים,
שאין מרחמים כלל. הפשר
הקדוש של גופכם נזרק ונתחלל
המלכות שלו. והינו מה שפתיב

לי, ולא תתקפון לנחמא לי. כמה דאת אמר,
(ישעיה כב ד) על כן אמרתי שְׁעו מני אמרר בככי
אל תאיצו לנחמני על שד בת עמי.

בעט בעיטין ברקיעא דערבות, ועבד ביה
בקועין וחלונין פתיחין. פתח ואמר,
בני, בני רחימו דמעיי, רביתי לכוון, ונטלית
לכוון, פאפא דנטיל לבריה, אוליפנא לכו
דחלתי, אשלתית לכו על כל אומין דעלמא.
חבתון קמאי בכמה חובין, עברנא עליכו,
בגין דבנין יקירין רחימין הויתון קמאי.

בני בני, אקרא לארבע סטרין דעלמא,
ואומינא להו עליכו. מזרח מזרח,
באומאה עלך, אי בני יתבדרון בינה, דתסתפל
בתוארא ודיוקנא דילהון, היך אשתני
ואשתחר בענויין דיעבדון לון בגווד, ותבכה
ותספד עליהון ותנטר לון.

בני בני, פד הויתון בביתאי, בתוקפא דאמכון,
בעידוניהם בעינוגין, לא אשגחתון עלי. בני
בני, מה אעביד לכוון, גזירא גזירנא באומאה,
אלא אנא ואתון נגלי.

משה רעיית מהימנא, איך לא תשגח על בני,
ענא קדישא דמסרית בידך. מזרח מזרח,
אתערי לגבי משה, ותבפון ותספדון על בני,
אבלא ומספדא אשמעו פחדא, עד דאנא
אשמע ואתרוי עמכון.

בני בני, רחימין דנפשאי, היך תהכון
בשלשלאין תקיפין, ידכון מהדקון
לאחורא. בנין דאתרביאו בעידוניהם, בנין דהוו
יקירין מפז וספירין. בני בני, חסידין קדישין,
היך תפלוין בידי נוכראין, דלא רחמין כלל.
בשרא קדישא דגופיכון, איתרמי ואתחלל
בשווקים וברחובות. בני בני, ווי עליכון ועלי.

בשווקים וברחובות. בני בני, וי עליכם ועלי. אז קרע לבוש

בְּדִין בַּזַּע פּוֹרְפִירָא דִּילִיָּהּ. וְהִינּוּ דְכָתִיב, (איכה ב טז) בַּזַּע אָמַרְתּוּ.

דְרוֹם דְרוֹם, בְּאוֹמָאָה עֲלֶיךָ, כַּד יִתְבַּדְרוּן בְּנֵי בְּגוּוּף, דְתַסְתַּפֵּל בְּהוּ הֵיךְ מִשְׁחָרָא דִּיוֹקְנִיהוּן, וְיִמְנְהוּן תְּבִירִין בִּינֵי עַמְמָא. דְרוֹם דְרוֹם, בְּאוֹמָאָה עֲלֶיךָ, אֲתַעַר לְגַבֵּי אַבְרָהָם רַחֲמָאִי, וְאִמָּא לִיָּה אֵיךְ נָפְלוּ בְנוֹי, וְאֲתַבְּדְרוּ בֵּין שְׁנֵאִיהוּן, וְתַבְּפוּן וְתַסְפְּדוּן עֲלִיהוּן. דְרוֹם דְרוֹם, בְּאוֹמָאָה עֲלֶיךָ, דְתַנְטֵר בְּנֵי רַחֲמֵי דְנַפְשָׁאִי, כַּד יִתְבַּדְרוּן בְּגוּוּף.

צְפוֹן צְפוֹן, אֲתַעַר בְּקוּל בְּכִיָּה וּמַסְפַּד וְאַבְלָא וְיִגְוֵנָא לְגַבֵּי בְנֵי. וְאִמָּא לִיָּה לְעַקִּידָא דְמַדְבַּחִי, הֵיךְ אֲזִלִּין בְּנוֹי, וְהֵיךְ נָפְלוּן בְּחַרְבָּא. לֹא תִימְרוּן דָּא, וְלֹא תַהוּדְעוּן דָּא לְיַעֲקֹב אַבוּהוּן. דְלֹא יִהְפֹּךְ עַלְמָא בְּרִיגָעָא.

מַעְרַב מַעְרַב, אֲתַעַר לְגַבֵּי נְאֻקַּת חֲלָלִין, וְקַרְבִּין תְּקִיפִין דְבְנֵי. אִיתַעַר לְגַבֵּי רַחֲמָתִי יוֹנָתִי תַמְתִּי, הֵיךְ אֲזִלִּין בְּנֵהָא. וְהֵיךְ מִתְבַּדְרִין בְּכַמָּה סְטָרִין.

אַחַתִּי בְרַתִּי רַעֲיִיתִי רַעֲיִיא דִּילִי, רַחֲמָתָא דְנַפְשָׁאִי, מַה נְעַבִּיד מִן בְּנָא מַה יַעֲבְדוּן אִינוּן. אַבְל רַחֲמָתִי אַחַתִּי, אִמָּא לָךְ, אִי בָרְעוּ סִלְקָא עֲלֶיךָ, אֲנָת מְרוּבַעַת, וְגַדְפִין דִּילָךְ פְּרִישָׁן לְאַרְבַּע סְטָרִין, בְּאוֹמָאָה עֲלֶיךָ בְּרַתִּי יַחֲדָתִי, דְתַהֲךְ בְּהַדִּיָּהּ, וְלֹא תַשְׁבוּק לּוֹן, וְתַחֲפִי עֲלִיָּהּ בְּאַרְבַּע סְטָרִין דְעַלְמָא. וְאִי לֹא, יִתְאַבְדוּן מְעַלְמָא.

מַה אִמָּא לָךְ ר', בְּהֵיא שַׁעְתָּא דְכְּנַסְתָּ יִשְׂרָאֵל שְׁמַעְתָּ דָּא, אַרְיַמַת קָלָא, וְאַזְדַּעְזְעוּ תַמְנִיסַר אֶלְךָ עֲלַמִּין, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּהַדָּה. וְכַדִּין (ירמיה לא יד) קוּל בְּרַמָּה נִשְׁמַע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים רַחֵל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ. וְקוּדְשָׁא

בַּזַּע אָמַרְתּוּ.

דְרוֹם דְרוֹם, בְּשַׁבּוּעָה עֲלֶיךָ, כְּשִׁיתְפָּזְרוּ בְנֵי בְּתוּכָךְ, שְׁתַּסְתַּפֵּל בְּהֵם אֵיךְ מִשְׁחָר דִּיוֹקְנָם, וְיִמְנְם שְׁבוּרָה בֵּין הַעַמִּים. דְרוֹם דְרוֹם, בְּשַׁבּוּעָה עֲלֶיךָ, הַתַּעוּרָר לְאַבְרָהָם אַהוּבִי, וְאָמַר לוֹ אֵיךְ נָפְלוּ בְנֵי וְהַתְפָּזְרוּ בֵּין שְׁנֵאִיָּהֶם, וְתַבְּכוּ וְתַסְפְּדוּ עֲלֵיהֶם. דְרוֹם דְרוֹם, בְּשַׁבּוּעָה עֲלֶיךָ, שְׁתַּשְׁמַר בְּנֵי אַהוּבִי נַפְשִׁי, כְּשִׁיתְפָּזְרוּ בְּתוּכָךְ.

צְפוֹן צְפוֹן, הַתַּעוּרָר בְּקוּל בְּכִיָּה וּמַסְפַּד וְאַבְל וְיִגְוֵן אֶל בְּנֵי, וְאָמַר אֶל הָעַקִּידָא שֶׁל מְזַבְחִי אֵיךְ הוֹלְכִים בְּנוֹי וְאֵיךְ נָפְלוּ בְּחַרְב. אֶל תֵּאמְרוּ זֶה וְאֶל תוֹדִיעוּ זֶה לְיַעֲקֹב אַבִּיָּהֶם, שְׁלֹא יִתְהַפֵּךְ הָעוֹלָם בְּרִגְעָא.

מַעְרַב מַעְרַב, הַתַּעוּרָר לְנְאֻקַּת הַחֲלָלִים וְהַמְלַחְמוֹת הַחַזְקוֹת שֶׁל בְּנֵי. הַתַּעוּרָר אֶל אַהוּבַתִּי יוֹנָתִי תַמְתִּי, אֵיךְ הוֹלְכִים בְּנֵיהָ, וְאֵיךְ מִתְפָּזְרִים בְּכַמָּה צְדָרִים.

אַחַתִּי בְּתִי רַעֲיִיתִי, הָרוּעָה שְׁלִי, אַהוּבַת נַפְשִׁי, מַה נַּעֲשֶׂה מִבְּנֵינוּ, מַה הֵם יַעֲשׂוּ? אַבְל אַהוּבַתִּי אַחַתִּי, אֲמַר לָךְ, אִם בְּרַצוֹן עוֹלָה עֲלֶיךָ, אֲתַ מְרַבַּעַת, וְהַכְּנַפִּים שְׁלָךְ פְּרוּשׁוֹת לְאַרְבַּעַת צְדָדִים. בְּשַׁבּוּעָה עֲלֶיךָ, בְּתִי יַחֲדָתִי, שְׁתַּלְכִי עִמָּהֶם וְלֹא תַעֲזָבִי אוֹתָם, וְתַכְּסִי עֲלֵיהֶם בְּאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם. וְאִם לֹא, יֵאבְדוּ מִן הָעוֹלָם.

מַה אֲמַר לָךְ, רַבִּי. בְּאוֹתָהּ שַׁעָה שְׁכַנְסַת יִשְׂרָאֵל שׁוֹמַעַת אֶת זֶה, מְרִימָה קוּל, וּמְזַדְעָזְעִים שְׁמוּנָה עֶשֶׂר אֶלְף עוֹלָמוֹת, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִמָּה. וְאַז (ירמיה לא) קוּל בְּרַמָּה נִשְׁמַע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים רַחֵל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ. וְאַז הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, (ישעיה כב) וַיִּקְרָא אֲדָנִי יְהוָה